

УДК 336.051

Голод М. - ст. гр. ПФМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ФІНАНСОВИХ СТРАТЕГІЙ ПІДПРИЄМСТВ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Тимошик Н.С.

Golod M.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

THEORETICAL APPROACHES TO THE CLASSIFICATION OF FINANCIAL STRATEGIES OF ENTERPRISES

Supervisor: Ph.D. Assoc. Tymoshyk N.S.

Ключові слова: ринок, фінансовий механізм, фінансові інструменти.

Keywords: market, financial mechanism, financial tools

За сучасних умов розвитку економіки України, значно змінилося середовище функціонування підприємств. Вони відчувають значний конкурентний тиск зі сторони як вітчизняних, так і закордонних виробників, котрі мають більш широкі фінансові і виробничі можливості. Спостерігаються також зміни у співвідношенні та мобільності факторів виробництва, включаючи капітал, інтелектуальні, людські та природні ресурси. Крім того, на діяльність підприємств впливають і фактори зовнішнього середовища: політичні, економічні, соціальні, правові та інші. При прийнятті управлінських рішень у всіх сферах діяльності підприємства, у тому числі і у фінансовій, потрібно враховувати усю сукупність впливу факторів на функціонування компанії. У зв'язку з цим, керівникам необхідно своєчасно та швидко реагувати на зовнішні зміни, а також цілеспрямовано використовувати ті можливості, які є всередині підприємства, що потребує необхідної компетенції в області стратегічного управління.

Фінансова стратегія підприємства відноситься до категорії функціональних стратегій і є частиною загальнокорпоративної стратегії. Вона має забезпечувати досягнення довгострокових стратегічних цілей компанії з урахуванням факторів зовнішнього і внутрішнього середовища та обмеженості ресурсних можливостей. Фінансова стратегія спрямована на мобілізацію фінансових ресурсів організації та їх раціональний розподіл і використання, тобто вона формує передумови для реалізації функціональних стратегій, стратегій бізнес-одиниць і загальнокорпоративної стратегії.

У науковій літературі немає єдиного підходу до класифікації фінансових стратегій. На рис. 1 представлена класифікація фінансових стратегій І.А. Бланка.

Даний підхід до класифікації фінансових стратегій дозволяє інтегрувати структурну композицію з чотирьох взаємопов'язаних і взаємозалежних напрямків діяльності компанії:

- 1) стратегії формування фінансових ресурсів;
- 2) інвестиційної стратегії;
- 3) стратегії забезпечення фінансової безпеки;
- 4) стратегії підвищення якості управління фінансовою діяльністю.

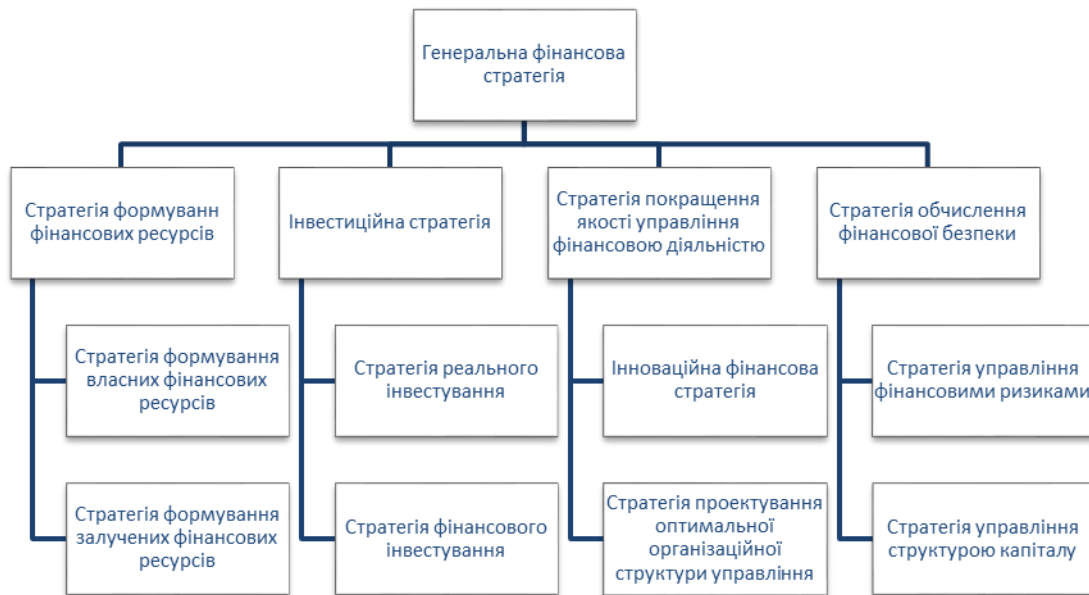

Рис. 1. Класифікація фінансових стратегій

Зазначені напрями, у свою чергу, деталізуються на більш вузькі, з урахуванням досягнення певних фінансових цілей.

В свою чергу І.А. Лісовська розглядає фінансову стратегію компанії як «інтегровану структуру п'яти взаємопов'язаних і взаємозалежних модулів» [2, с. 29]. Класифікація І.А. Бланка доповнена її п'ятим модулем: податкова стратегія, що дозволяє оптимізувати податкове навантаження компанії, не допускаючи зростання податкових ризиків. Щодо деталізованих компонентів відмінності спостерігаються тільки в конкретизації стратегії підвищення якості управління фінансовою діяльністю. Дана стратегія представлена у вигляді напрямків формування фінансової структури. Податкова стратегія поділяється на такі ранги: податкову облікову політику і політику зниження податкових ризиків.

Генеральна фінансова стратегія, на думку Р.І. Найдьонової, А.Ф. Виноходова і А.І. Найдьонова, є складовою загальнокорпоративної стратегії підприємства. Вона пов'язана з «реалізацією всіх фінансових аспектів її місії». Фінансова стратегія окремих завдань розробляється для досягнення певних цілей і вирішення визначених ними конкретних завдань, наприклад, поліпшення фінансового стану організації. Вона є компонентом генеральної фінансової стратегії. На наш погляд, дана класифікація є не зовсім коректною. Фінансова стратегія розробляється для досягнення певних довгострокових цілей, а не завдань. Виконання поставлених оперативних завдань має забезпечуватися за допомогою реалізації фінансової тактики, яка представляє короткострокову (до одного року) програму дій організації у сфері фінансів. Фінансова тактика спрямована на вирішення більш приватних завдань розвитку компанії. При відносно стабільній фінансовій стратегії фінансова тактика повинна відрізнятися більшою гнучкістю, що зумовлено постійними змінами ринкової кон'юнктури.

Таким чином, нами було розглянуто теоретичні підходи до класифікації фінансових стратегій компанії. З представлених класифікацій фінансових стратегій структура, що виділяється І.А. Бланком за напрямками фінансової діяльності компанії (рис. 1), представляється нам найбільш прийнятною. Вона охоплює всі сторони фінансової діяльності компанії, враховує забезпечення фінансової безпеки функціонування підприємства, також зачіпає інноваційну складову фінансового менеджменту.